

บทที่ ๖

สรุป

ปัญหาที่ประเทศด้อยพัฒนากำลังประสบกันอยู่มากในขณะนี้คือปัญหาในด้านการขาดแคลนเงินทุน
 สำหรับใช้ในการพัฒนาประเทศ จนทำให้ต้องนำเงินทุนเข้ามาจากต่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิด
 ปัญหาที่ตามมามากมายด้วยกัน ภาวะการณ์เช่นนี้เกิดจากนโยบายของประเทศเหล่านั้นที่กำหนดให้อัตรา
 อัตราดอกเบี้ยมีระดับต่ำ โดยหวังว่าจะชักนำให้เกิดมีการลงทุนมากขึ้น แต่จากปรากฏการณ์ของหลาย
 ประเทศได้ชี้ให้เห็นว่านโยบายดังกล่าวกลับทำให้ประชาชนหันมาถือเงินไว้ หรือเปลี่ยนไปถือสินทรัพย์
 อื่นโดยเฉพาะ เมื่อเกิดมีภาวะเงินเฟ้อขึ้น สภาพการณ์เช่นนี้เรียกว่า "ความกดทางการเงิน"
 (Financial Repression) ซึ่ง E.S. Shaw, R.I. McKinnon และอีกหลายท่านได้เสนอ
 วิธีการแก้ปัญหาไว้ว่าควรมีการยกเพดานอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้น โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
 เพื่อระดมเงินออมเข้ามาสู่สถาบันการเงิน อันจะทำให้เกิดการชักสรรงเงินทุนไปยังแหล่งที่ขาด
 เงินทุนอย่างถูกต้อง

สำหรับกรณีประเทศไทย-ได้ประสบกับปัญหาขาดแคลนเงินทุนเช่นเดียวกัน ทำให้ภาวภูมิเงิน
 จากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ไม่ว่าจะกู้โดยเอกชนหรือรัฐบาลมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อประกอบกับ
 นโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ อันเป็นผลให้เงินออมในสถาบันการเงิน
 โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์มีน้อยแล้ว ความขาดแคลนของเงินทุนจึงไม่อาจจะแก้ไขได้ จนทำให้บางครั้ง
 เกิดปัญหาอย่างรุนแรงขึ้นได้อย่างเช่น วิกฤตการณ์เงินฝืดในช่วงปี ๒๕๒๒ อย่างไรก็ตาม ในระยะหลัง
 ผู้วางนโยบายด้านการเงินได้ตระหนักถึงความสำคัญของอัตราดอกเบี้ยมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากในช่วง
 หลังปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นต้นมา ทางการได้ประกาศปรับอัตราดอกเบี้ยไปหลายครั้ง แม้ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงตามหลัง
 เหตุการณ์หรือสภาวะแวดล้อม (defensive monetary policy) ก็ตาม แต่ก็สามารถ
 บรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นได้บ้าง

จากการพิจารณาถึงวิวัฒนาการของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยได้พบว่าธนาคารพาณิชย์
 ได้เติบโตขึ้นมาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งถือว่าเป็นระยะของ
 ธนาคารสมัยใหม่ กระทั่งในปัจจุบันธนาคารได้เป็นสถาบันการเงินที่สำคัญที่สุดในระบบการเงินของ

ประเทศไทย เมื่อเป็นเช่นนี้การแก้ปัญหาความขาดแคลนของเงินทุน ซึ่งจะกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย เพื่อดึงดูดเงินออมเข้ามาสู่สถาบันการเงินนั้น ธนาคารพาณิชย์จึงเป็นสถาบันการเงินที่สำคัญที่สุดในการทำหน้าที่ดังกล่าว การศึกษาครั้งนี้ จึงได้ศึกษาถึงพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย เพื่อเป็นแนวทางในการวางนโยบายด้านอัตราดอกเบี้ยโดยเฉพาะนโยบายที่มีต่อธนาคารพาณิชย์

ในการศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย การวิจัยครั้งนี้ได้สร้างหุ่นจำลองขึ้นเป็นสมการโครงสร้างของสินทรัพย์และหนี้สินของระบบพาณิชย์ โดยจัดแบ่งเป็นส่วนย่อย ๒ ส่วนคือ ด้านแหล่งที่มาของเงินทุนและด้านการใช้เงินทุนตัว เลขได้ใช้ทั้งรายปีและรายไตรมาส ในการคำนวณใช้เทคนิคกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) ผลของการประมาณพบว่าทิศทางความสัมพันธ์สอดคล้องกับสมมติฐานที่คาด บางสมการที่มีปัญหา Auto Correlation ได้แก้ไขโดยวิธีการของ Cochrance-Orcutt

เมื่อได้หุ่นจำลองแล้ว ได้มีการขมิเลข โดยกำหนดให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และ เงินกู้เปลี่ยนแปลงพร้อมกันไป ผลจากขมิเลขชั้นของหุ่นจำลองรายปีและรายไตรมาส ได้ผลโดยสรุปว่า

ก. ในความพยายามที่จะให้มีการระดมเงินออมโดยเพิ่มอัตราดอกเบี้ยนั้น จากขมิเลข ชั้นได้พบว่า การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้พร้อมกันนั้นได้ทำให้อุปสงค์ส่วนเกินของเงินทุนที่เกิดขึ้นมีระดับลดลงได้

ข. ในการใช้นโยบายอัตราดอกเบี้ยสำหรับ เป็นกลไกสำคัญในการแก้ปัญหาเงินตึงตัวนั้นสามารถทำได้ถ้าทำให้ทันกับเหตุการณ์นั้น และกระทำในอัตราที่เหมาะสม

ค. สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จากการคำนวณโดยใช้ข้อมูลรายปีพบว่า ในปี ๒๕๒๐ ต้องเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ขึ้นจากเดิมร้อยละ ๒ จึงอาจจะแก้และบรรเทาปัญหาเงินตึงตัวได้ และถ้ายังคงรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยนี้ไปเรื่อย ๆ อาจแก้วิกฤติการณ์เงินตึงในปี ๒๕๒๑ และ ๒๕๒๒ ได้บ้าง ส่วนข้อมูลรายไตรมาสในปี ๒๕๒๒ การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยในแต่ละไตรมาส สามารถบรรเทาภาวะเงินตึงตัวได้ แต่การปรับโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยต้องอยู่ในระดับที่สูงกว่าในกรณีรายปี

ง. นอกจากนี้จากการพิจารณาถึงปฏิกิริยาทางด้านแหล่งที่มาของเงินทุน และด้านการใช้เงินทุน ทั้งกรณีใช้หุ้นจำลองรายปี และหุ้นจำลองรายไตรมาส พบว่า ด้านแหล่งที่มาของเงินทุนมีความยืดหยุ่นต่อ อัตราดอกเบี้ยมากกว่าด้านการใช้เงินทุน ยกเว้นเฉพาะการเพิ่มโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ในหุ้นจำลองรายปี

